

Mål C-650/22

Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler

Datum för ingivande:

17 oktober 2022

Domstol som begär förhandsavgörande:

Cour d'appel de Mons (Belgien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

19 september 2022

Klagande:

Internationella federationen för fotbollsförbund (Fifa)

Motpart:

BZ

I närvaro av :

Union royale belge des sociétés de football association (URBSFA)

SA Sporting du pays de Charleroi

Saken i det nationella målet

Parterna i målet vid den nationella domstolen är oense om huruvida Internationella fotbollsförbundet (nedan kallad Fifa) och Union Royale Belge des Sociétés de Football Association (nedan kallad URBSFA), som är ett nationellt fotbollsförbund som är medlem i Fifa, med ansvar för att organisera och reglera fotboll i alla dess former i Belgien, är skyldiga att ersätta den professionelle fotbollsspelaren BZ för den inkomstförlust (förlust av anställningserbjudanden från klubbar) som han anser sig ha lidit till följd av tillämpningen av vissa bestämmelser i FIFA Regulations on the Status and Transfer of Players (Fifa:s reglemente för fotbollsspelares status och spelarövergångar) (nedan kallat RSTP).

I RSTP föreskrivs bland annat att en spelare och hans nya klubb är solidariskt betalningsansvariga för den ersättning som ska betalas till den klubb med vilken spelarens kontrakt har avslutats utan giltig orsak.

Dessutom innehåller RSTP ett förbud för den nya klubben att registrera en professionell spelare som har brutit sitt tidigare kontrakt utan giltig orsak. RSTP tillåter vidare den tidigare klubben att vägra att utfärda det internationella transfcertifikat som krävs för att registrera spelaren om det uppstår en avtalstvist mellan klubben och spelaren om uppsägningen av det tidigare kontraktet.

BZ anser att de ovannämnda bestämmelserna i RSTP är olagliga enligt EU lagstiftningen.

SA Sporting du Pays de Charleroi, som är en belgisk fotbollsklubb som har erbjudit BZ en anställning, har frivilligt intervenerat till stöd för Fifas och URBSFA:s grunder och yrkanden. Klubben anser att dess anställningserbjudande är ett resultat av BZ:s bedrägliga manövrer.

Fråga som har hänskjutits för förhandsavgörande

Ska artiklarna 45 och 101 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt tolkas på så sätt att de utgör hinder för

- principen om solidariskt betalningsansvar mellan spelaren och den klubb som vill anställa honom för den ersättning som ska betalas till den klubb med vilken spelarens kontrakt har brutits utan giltig orsak, i enlighet med artikel 17.2 i RSTP, i kombination med de sportsliga påföljder som föreskrivs i artikel 17.4 i samma regler och de ekonomiska påföljder som föreskrivs i artikel 17.1;
- möjligheten för det förbund vilket spelarens tidigare klubb tillhör att vägra att utfärda det internationella transfcertifikat som krävs för att spelaren ska kunna anställas av en ny klubb, om det föreligger en tvist mellan den tidigare klubben och spelaren (artikel 9.1 i RSTP och artikel 8.2.7 i bilaga 3 till RSTP)?

Anförda unionsbestämmelser

Artikel 45 FEUF:

- ”1. Fri rörlighet för arbetstagare ska säkerställas inom unionen.
2. Denna fria rörlighet ska innebära att all diskriminering av arbetstagare från medlemsstaterna på grund av nationalitet ska avskaffas vad gäller anställning, lön och övriga arbets- och anställningsvillkor.
3. Den ska, med förbehåll för de begränsningar som grundas på hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa, innefatta rätt att

- a) anta faktiska erbjudanden om anställning,
  - b) förflytta sig fritt inom medlemsstaternas territorium för detta ändamål,
  - c) uppehålla sig i en medlemsstat i syfte att inneha anställning där i överensstämmelse med de lagar och andra författningar som gäller för anställning av medborgare i den staten,
  - d) stanna kvar inom en medlemsstats territorium efter att ha varit anställd där, på villkor som ska fastställas av kommissionen i förordningar.
4. Bestämmelserna i denna artikel ska inte tillämpas på anställning i offentlig tjänst.”

Artikel 101 FEUF:

”1. Följande är oförenligt med den inre marknaden och förbjudet: alla avtal mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden som kan påverka handeln mellan medlemsstater och som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen inom den inre marknaden, särskilt sådana som innebär att

- a) inköps- eller försäljningspriser eller andra affärsvillkor direkt eller indirekt fastställs,
  - b) produktion, marknader, teknisk utveckling eller investeringar begränsas eller kontrolleras,
  - c) marknader eller inköpskällor delas upp,
  - d) olika villkor tillämpas för likvärdiga transaktioner med vissa handelspartner, varigenom dessa får en konkurrensnackdel,
  - e) det ställs som villkor för att ingå avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser, som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.
2. Avtal eller beslut som är förbjudna enligt denna artikel är ogiltiga.
3. Bestämmelserna i punkt 1 får dock förklaras icke tillämpliga
- på avtal eller grupper av avtal mellan företag,
  - beslut eller grupper av beslut av företagssammanslutningar,
  - samordnade förfaranden eller grupper av samordnade förfaranden,

som bidrar till att förbättra produktionen eller distributionen av varor eller till att främja tekniskt eller ekonomiskt framåtskridande, samtidigt som konsumenterna tillförsäkras en skäligen andel av den vinst som därigenom uppnås och som inte

- a) ålägger de berörda företagen begränsningar som inte är nödvändiga för att uppnå dessa mål,
- b) ger dessa företag möjlighet att sätta konkurrensen ur spel för en väsentlig del av varorna i fråga.”

De omtvistade bestämmelserna

Artikel 9.1 i RSTP:

”En spelare som är registrerad hos ett förbund får endast registreras hos ett nytt förbund när det nya förbundet har mottagit ett internationellt transfercertifikat (ITC), utfärdat av det tidigare förbundet. ITC ska utfärdas villkorslöst, kostnadsfritt och utan tidsbegränsning. Alla bestämmelser om motsatsen är ogiltiga. Det förbund som utfärdar ITC ska skicka en kopia till Fifa. Det administrativa förfarandet för utfärdande av ITC beskrivs i artikel 8 i bilaga 3 ... till detta reglemente.”

Artikel 8.2.7 i bilaga 3 till RSTP :

”Det tidigare förbundet ska inte utfärda ett ITC om den tidigare klubben och den professionella spelaren har en avtalstvist som rör sådana omständigheter som anges i artikel 8.2 stycke 4b i denna bilaga. ...”

Artikel 8,2 stycke 4 i bilaga 3 till RSTP :

”Inom sju dagar från dagen för begäran om ITC ska det tidigare förbundet ...

...

- b) avslå ansökan om ITC och ange ... skälet till avslaget, vilket kan vara antingen att kontraktet mellan den tidigare klubben och den professionella fotbollsspelaren inte har löpt ut eller att det inte har funnits någon ömsesidig överenskommelse om att kontraktet ska avslutas i förtid.”

Artikel 17 i RSTP:

”Följande bestämmelser gäller när ett kontrakt sägs upp utan giltigt skäl:

1. I samtliga fall ska den part som har brutit mot kontraktet betala en ersättning. Om inte annat följer av bestämmelserna i artikel 20 och bilaga 4 om ersättning för utbildning och om inget annat föreskrivs i kontraktet, ska ersättningen för avtalsbrott beräknas med hänsyn till gällande lagstiftning i det berörda landet, idrottens särdrag och andra objektiva kriterier. Dessa kriterier

omfattar bland annat den lön och andra förmåner som spelaren har rätt till enligt det nuvarande kontraktet och/eller det nya kontraktet, den återstående löptiden för det nuvarande kontraktet upp till högst fem år, de kostnader och utgifter som den tidigare klubben har ådragit sig eller betalat (avskrivna över kontraktperioden) om uppsägningen sker under en skyddad period.

...

2. Rätten till sådan ersättning kan inte överlåtas till tredje part. Om en professionell spelare är skyldig att betala ersättning, så ska den professionella spelaren och hans nya klubb vara solidariskt ansvariga för betalningen av denna ersättning. Beloppet kan anges i kontraktet eller överenskommas mellan parterna.

3. ...

4. Utöver skyldigheten att betala ersättning kommer idrottsliga påföljder att införas för alla klubbar som befins ha brutit mot ett avtal eller uppmuntrat till avtalsbrott under den skyddade perioden. En klubb som tecknar ett kontrakt med en professionell spelare som har brutit sitt tidigare kontrakt utan giltigt skäl ska, tills motsatsen bevisas, antas ha förmått den professionella spelaren att bryta kontraktet. Påföljden består av ett förbud för klubben att registrera nya spelare, nationellt eller internationellt, under två fullständiga och på varandra följande registreringsperioder. Klubben får endast registrera nya spelare, nationellt eller internationellt, från och med nästa registreringsperiod som inträffar efter det att den idrottsliga påföljden i fråga har avtjänats fullt ut. I synnerhet får klubben inte använda sig av det undantag eller de provisoriska åtgärder som anges i artikel 6.1 i detta reglemente för att registrera spelare före denna period.”

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Medan BZ hade en tvist inför Fifas ”Dispute Resolution Chamber” (nedan kallad förlikningsnämnden) med sin tidigare klubb Lokomotiv Moskva om uppsägningen av kontraktet dem emellan med verkan från den 20 augusti 2013, och i synnerhet om BZ:s betalning av en ersättning för kontraktsbrott på 20 miljoner euro, började han att leta efter en ny klubb som skulle kunna anställa honom.
- 2 Detta visade sig dock vara svårt eftersom den nya klubben, enligt BZ, riskerade att bli ålagd att solidariskt med BZ betala den ersättning som Lokomotiv Moskva skulle ha rätt till.
- 3 BZ uppger att han trots intresse från flera klubbar endast lyckades få ett enda kontraktsförslag, nämligen från Sporting du pays de Charleroi, som den 19 februari 2015 skickade honom ett anställningsbrev, förenat med följande två kumulativa suspensiva villkor:

- Vara registrerad och uttagningsbar för SA Sporting du Pays de Charleroi, så att han kan spela för klubbens representationslag i alla officiella tävlingar som anordnas av URBSFA, Uefa eller Fifa, och detta senast den 30 mars 2015.
  - Att (inom samma tidsfrist) ha erhållit en skriftlig och ovillkorlig bekräftelse på att SA Sporting du Pays de Charleroi inte kan hållas solidariskt ansvarigt för någon som helst ersättning (särskilt ersättning för kontraktsbrott) som BZ kan vara skyldig Lokomotiv Moskva.
- 4 Genom skrivelser av den 20 februari och den 5 mars 2015 begärde BZ:s och Sporting du Pays de Charlerois respektive ombud en bekräftelse från både Fifa och URBSFA på att BZ kunde vara registrerad och uttagningsbar för att spela i Sporting du Pays de Charlerois representationslag och att artikel 17.2 och 17.4 i RSTP inte skulle tillämpas mot klubben.
  - 5 I en skrivelse av den 23 februari 2015 svarade Fifa att endast det behöriga beslutsfattande organet, och inte dess administrativa organ, har befogenhet att tillämpa bestämmelserna i RSTP. URBSFA meddelade å sin sida den 6 mars 2015 att BZ:s registrering i enlighet med Fifas regler inte kunde ske förrän hans tidigare klubb hade utfärdat ett internationellt transfercertifikat.
  - 6 Genom ett beslut av den 18 maj 2015 gav Fifas förlikningsnämnd delvis bifall till Lokomotiv Moskvaskrav och fastställde ersättningsbeloppet från BZ till 10,5 miljoner euro, medan BZ:s krav avslogs. Förlikningsnämnden beslutade också att artikel 17.2 i RSTP inte skulle tillämpas på BZ i framtiden. Detta beslut fastställdes efter överklagande av Court of Arbitration for Sport (nedan kallad CAS) den 27 maj 2016.
  - 7 Genom ett kontrakt av den 24 juli 2015 anställdes BZ av klubben Olympique de Marseille.
  - 8 Den 9 december 2015 väckte BZ talan mot Fifa och URBSFA vid Tribunal de commerce du Hainaut (handelsdomstolen i Hainaut), Charleroi-avdelningen, och begärde ersättning för skada, nämligen en inkomstförlust på 6 miljoner euro, som han hävdar att han har lidit till följd av dessa fotbollsförbunds försummelse, nämligen tillämpningen av de ovannämnda omtvistade bestämmelserna, som BZ anser vara rättsstridiga mot bakgrund av unionsrätten.
  - 9 Genom dom av den 19 januari 2017 förklarade ovannämnda domstol att BZ:s talan var principiellt välgrundad och förpliktade Fifa och URBSFA att betala BZ ett preliminärt belopp på 60 001 euro.
  - 10 Fifa överklagade denna dom till den hänskjutande domstolen. URBSFA, som har kallats till förfarandet, yrkar också att domen ska upphävas.

Parternas huvudargument

- 11 I sakfrågan håller BZ Fifa och URBSFA ansvariga för sin förlust i enlighet med artikel 1382 i den belgiska civillagen, enligt vilken "[v]ar och en som vållar en annan person skada ska ersätta skadan".
- 12 BZ hävdar att de ifrågasatta bestämmelserna är rättsstridiga eftersom de strider mot unionsrätten, särskilt mot principen om fri rörlighet för arbetstagare i artikel 45 FEUF och mot artikel 101 FEUF, som förbjuder konkurrensbegränsningar.
- 13 Enligt BZ har Fifa och URBSFA, genom att anta och tillämpa ovannämnda bestämmelser, handlat felaktigt, vilket har orsakat honom skada i form av inkomstförlust, eftersom han inte har kunnat utöva sitt yrke som fotbollsspelare under säsongen 2014–2015, på grund av att dessa bestämmelser hindrade honom från att bli anställd av en ny klubb.
- 14 Detta hinder består av ekonomiska och idrottsliga begränsningar (solidaritetsprincipen, vägran att utfärda ITC) som den nya klubben skulle utsättas för om den skulle anställa en spelare vars kontrakt med sin tidigare klubb har sagts upp utan giltig orsak. BZ kritiserar också beräkningsmetoden för ersättningen, eftersom den gör det möjligt att ta hänsyn till den icke avskrivna delen av de belopp som den tidigare klubben har betalat för att rekrytera spelaren. Han anser att ersättningen (för vilken den klubb som är intresserad av spelaren i fråga blir solidariskt betalningsansvarig) gör att klubbar drar sig för att anställa en spelare som är skyldig att betala en sådan ersättning, och därför hindrar den fria rörligheten för arbetstagare inom unionen.
- 15 Enligt BZ måste Fifa och URBSFA därför ersätta den skada som har uppstått till följd av att de omtvistade reglerna i RSTP är olagliga och hindrade honom från att gå till en ny klubb.
- 16 Till stöd för att de ifrågasatta bestämmelserna i RSTP är rättsstridiga hänvisar han till domen av den 15 december 1995 i mål C-415/93, Bosman (EU:C:1995:463) (nedan kallad domen Bosman).
- 17 I den domen konstaterade domstolen bland annat att artikel 48 i EEG-fördraget (numera artikel 45 FEUF) är tillämplig på regler som har utfärdats av idrottsförbund och i vilka villkoren för professionella idrottsmäns utövande av förvärvsverksamhet slås fast (domen Bosman, punkt 87). Domstolen upprepade att den fria rörligheten för arbetstagare är en av unionens grundläggande principer (domen Bosman, punkt 93) och ansåg att vissa regler som utfärdats av idrottsförbund var oförenliga med artikel 48 i EEG-fördraget (numera artikel 45 FEUF). Enligt dessa regler kan en professionell fotbollsspelare som är medborgare i en medlemsstat, efter att hans kontrakt med en förening har löpt ut, endast anställas av en förening i en annan medlemsstat, om den sistnämnda betalar moderföreningen en övergångs-, utbildnings- eller utvecklingsersättning (domen Bosman, punkt 1 i domslutet).

- 18 Fifa och URBSFA bestrider inte tillämpningen av artikel 1382 i civillagen, men bestrider att de har begått ett fel som kan ge upphov till ansvar.
- 19 Fifa hävdar att de ifrågasatta bestämmelserna i RSTP är förenliga med unionsrätten.
- 20 Fifa anser att dessa bestämmelsers förenlighet med fördraget måste bedömas mot bakgrund av idrottens särdrag, som erkänns av EUF-fördraget och av EU-institutionerna, vilket inkluderar att upprätthålla avtalsstabilitet, att se till att de deltagande lagen är stabila med bibehållen integritet och att idrottstävlingar kan genomföras med planerad regelbundenhet och på ett bra sätt. Enligt Fifa utgör dessa särdrag legitima mål som kan motivera eventuella hinder för fri rörlighet eller eventuella konkurrensbegränsningar.
- 21 De aktuella bestämmelserna har erkänts av unionens instanser som förenliga med unionsrätten. År 2001 godkände Europeiska kommissionen RSTP, vars efterföljande versioner bibehåller innehållet i – och *ratio legis* för – de principer för spelarövergångar som kommissionen har godkänt. Fifa hänvisar särskilt till en kommuniké från kommissionen av den 5 mars 2001 där Fifas åtagande att ändra RSTP på grundval av olika principer noteras. Fifa hävdar också att kommissionsledamoten Mario Monti i ett pressmeddelande av den 5 juni 2002 förklarade att de nya Fifa-reglerna förenar spelarnas grundläggande rätt till fri rörlighet och stabila kontrakt med det legitima målet att bevara idrottens integritet och ligornas stabilitet.
- 22 URBSFA bestrider ansvar med hänvisning till att det är Fifa, och inte URBSFA, som är upphovsman till de omtvistade bestämmelserna.

Den nationella domstolens bedömning

- 23 Enligt den nationella domstolen finns det allvarliga, exakta och samstämmiga antaganden om att de omtvistade bestämmelserna i RSTP kan ha hindrat BZ från att anställas av en ny klubb efter det att hans kontrakt med Lokomotiv Moskva hade sagts upp. Detta framgår särskilt av det anställningsbrev som undertecknats av Sporting du Pays de Charleroi, enligt vilket kontraktet endast är giltigt om det inte finns något solidariskt betalningsansvar vad gäller utbetalningen av ersättningen till den tidigare klubben och om ett ITC utfärdas. Dessutom lyckades BZ snabbt få anställning i en klubb så snart CAS beslutade att i framtiden inte tillämpa artikel 17.2 i RSTP.
- 24 När det gäller förekomsten av det fel som krävs för att BZ ska kunna hållas ansvarigt, anser den nationella domstolen att bedömningen av detta fel förutsätter en bedömning av huruvida de omtvistade bestämmelserna i RSTP är förenliga med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, varför det är lämpligt att ställa en fråga till EU-domstolen för att få ett förhandsavgörande på denna punkt.

- 25 Den hänskjutande domstolen anser att den i enlighet med EU-domstolens rättspraxis inte kan bedöma om dessa bestämmelser är förenliga med unionsrätten, eftersom en sådan bedömning är delikat, särskilt med hänsyn till den balans som måste upprätthållas mellan de mål som idrottsklubbarna eftersträvar och de rättigheter som garanteras av EUF-fördraget.
- 26 Den fråga som ställdes till domstolen i det mål som gav upphov till domen Bosman förefaller inte heller vara jämförbar med den aktuella tvisten, som gäller den ersättning som en klubb är skyldig att betala till följd av att ett avtal har sagts upp utan giltig orsak och den nya klubbens solidariska ansvar för att betala denna ersättning. Målet Bosman gällde den övergångs-, utbildnings- eller utvecklingsersättning som ska betalas när kontraktet mellan en klubb och spelaren löper ut.
- 27 När det gäller URBSFA:s invändning att förbundet inte är ansvarigt, eftersom det inte är upphovsmannen till de aktuella bestämmelserna, anser den hänskjutande domstolen att det är URBSFA:s ansvar att, i enlighet med Fifas bestämmelser, sköta registreringen av spelare från klubbar som tillhör detta förbund. Det var alltså URBSFA som i det aktuella fallet inte kunde bevilja BZ:s ansökan om att få bli registrerad och uttagningsbar för att spela för Sporting du Pays de Charleroi. Den hänskjutande domstolen anser därför att URBSFA:s ansvar även kan aktualiseras i den mån de omtvistade bestämmelserna i RSTP strider mot unionsrätten.
- 28 Den nationella domstolen anser inte att det i detta skede är lämpligt att till EU-domstolen hänskjuta de andra frågor som BZ har tagit upp och som enligt den nationella domstolen endast är av intresse om den ställda frågan besvaras jakande.